

Školitelský posudek diplomové práce Bc. Simony Pelikán „Galicizmy v ruskom jazyku“

Simona Pelikán ve své diplomové práci rozvíjí téma, kterému se věnovala již v minulosti ve své práci bakalářské, a tím je problematika francouzských přejímek do ruštiny. Její diplomová práce toto téma prohlubuje, když zahrnuje rovněž diachronní aspekt. Diplomantka si pro své sledování vybrala sto lexikálních jednotek (především substantiv), které byly v různém období přejaty z francouzštiny do ruštiny, sleduje, jakými změnami (fonetickými, morfologickými, ale především sémantickými i stylistickými) galicizmy prošly, a dále též jejich „osudy“ v průběhu více než dvou staletí na základě jejich výskytu v několika slovnících (nejstarší z počátku 19. stol.); své sledování obohacuje ještě o vlastní výzkum aktuálního stavu v ruském národním korpusu.

Diplomovou práci Simony Pelikán lze rozdělit na dvě části; v první autorka předkládá podrobný historický úvod zaměřující se na rusko-francouzské vztahy (str. 13-22). Ačkoliv se jedná o čistě historické expoziční, domnívám se, že má, byť v lingvistické práci, své nezpochybnitelné místo, neboť do značné míry vysvětluje důvody přejímání francouzských lexikálních jednotek do ruštiny. Následující kapitoly se pak věnují charakteristice galicismů (str. 23-26) a, což považuji za velmi podstatné, v kapitole třetí (str. 27-51) podává autorka ucelený výklad o celém procesu adaptace francouzských slov v ruském jazyce, zaměřujíc se podrobně na všechny aspekty (pravopisné, fonetické, morfologické i sémantické) tohoto procesu.

Ve druhé, praktické části práce (počínaje kapitolou čtvrtou) autorka předkládá analýzu vybraných galicismů. Na stovce příkladů uvádí Pelikán základní gramatickou charakteristiku slova, jeho výklad dle uvedených výkladových slovníků, etymologii slova a jeho výskyt ve slovnících cizích slov z let 1803–2006. Za ocenění stojí i zmínka o stylistické úrovni dané jednotky, která se často neopírá jen o slovníkové heslo, ale i o vlastní výzkum Simony Pelikán v korpusu. Jako doplnění této praktické části pak poslouží příloha práce, která by neměla být opomínána: slovník vybraných galicismů, který obsahuje i další jednotky, v práci nezahrnuté. Závěrem práce je shrnutí poznatků vzešlých z provedené analýzy. Zde bych ráda ocenila především dvě věci: první je velmi pečlivě provedený přehled výsledků sledování (včetně grafů), druhá, dle mého podstatnější, je vlastní autorčina interpretace těchto výsledků. Simona Pelikán se neomezuje na pouhé konstatování faktů vzešlých z rozboru francouzského materiálu, ale sama tyto skutečnosti reflektuje a komentuje. Domnívám se, že právě i díky této autorčině reflexi dostává čtenář další podněty a vyvstávají i nové otázky, které si často neklade nejen rusista, ale i rodilý mluvčí (např. vliv „módy“ či tendenčnosti v procesu přebírání cizích slov).

Práci Simony Pelikán *Galicizmy v ruskom jazyku* bych hodnotila jako velmi zdařilou, pečlivě provedenou a v plné šíři splňující nároky kladené na práci diplomovou. Za ocenění stojí i nezbytná důkladná znalost francouzštiny, bez které by se se autorka neobešla; obrovské množství materiálu, který Pelikán za účelem zpracování diplomové práce prošla (slovníky i výběr lexikálních jednotek), i vlastní kritický přístup, který k němu zaujala.

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím známkou „výborně“.

V Praze 8. 8. 2016.

Mgr. Jana Kitzlerová, Ph.D.